

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

«Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«GYLYM JÁNE BILIM - 2024»
XIX Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XIX Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«GYLYM JÁNE BILIM - 2024»**

**PROCEEDINGS
of the XIX International Scientific Conference
for students and young scholars
«GYLYM JÁNE BILIM - 2024»**

**2024
Астана**

УДК 001

ББК 72

G99

«GYLYM JÁNE BILIM – 2024» студенттер мен жас ғалымдардың XIX Халықаралық ғылыми конференциясы = XIX Международная научная конференция студентов и молодых ученых «GYLYM JÁNE BILIM – 2024» = The XIX International Scientific Conference for students and young scholars «GYLYM JÁNE BILIM – 2024». – Астана: – 7478 б. - қазақша, орысша, ағылшынша.

ISBN 978-601-7697-07-5

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001

ББК 72

G99

ISBN 978-601-7697-07-5

**©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2024**

Төрағасы] Нұрсұлтан Назарбаевтан, [Қазақстан президенті] Қасым-Жомарт Тоқаевтан көмек сұраймыз. Саманганда бес отбасымыз бар», - дейді әлеуметтік желідегі видеода өзін Нұрролхак Абдулхак деп таныстырған жас жігіт. Ол оның отбасында 10 адам, ал басқаларында жетіден тоғызға дейін екенін түсіндірді. «Біз қиын жағдайда тұрмыз. Біз үйден кетуден қорқамыз. Сізден сұраймыз, бізді Қазақстанға апарыңыз», - дейді ол.

18 тамызда президент Қасым-Жомарт Тоқаев Қазақстан СІМ-не этникалық қазақтарды Ауғанстаннан қайтару мәселесін пысықтауды тапсырғаны хабарланды. Өз кезегінде сыртқы саясат ведомствосының өкілі Айбек Смадияров хабарлағандай, Ауғанстан аумағында этникалық қазақтардың 15-ке жуық отбасы тұрады, бұл шамамен 200 адам.

Қазақстанға қоныстанған ауғандықтар және ауғандық қауымдастық өкілдері бүгінде аздап байқала бастады. Бірақ та, ауғандық босқындарды қабылдау бойынша Қазақстандық билік нақты шешім шығармады. Қоғамдық пікір тарапынан да наразылықтар байқалды. Ауғандық босқындар мәселесі Қазақстан қоғамында өзекті мәселе.

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Иванов Е. Вынужденная миграция в международных правовых документах // Власть. - 2010. - N 3. - С.82-83.
2. Аламанов С.К. Анклавы в Центральной Азии: история вопроса и современные проблемы // Постсоветские исследования, 2018. Т. 1, №5. С. 451- 460.
3. Хабриева Т.Я. Миграционное право: сравнительно-правовое исследование // Российская юстиция. - 2021. - N 6. - С.70-74.
4. Мачитидзе Г.Г. Террористические угрозы в Афганистане и Пакистане: сравнительный анализ. Мировая экономика и международные отношения, 2021, т. 65, № 2, сс. 71-80.
5. Таппаева Н., Медельбек Р. «Хотим быть свободными». Афганские студенты казахстанских вузов не могут выехать на учебу. Радио Азаттык, 20.08.2021. Таппаева Н., Medelbek R. "We want to be free". Afghan Students of Kazakh Universities cannot Go to Study. Radio Azattyk, 20.08.2021. (In Russ.) Available at: <https://rus.azattyq.org/a/afghan-students-taliban-kazakhstan-visa/31419476.html> (accessed 03.01.2023).

ӨОЖ 316.3

ЭТНИКАЛЫҚ ӘЙЕЛДЕР: ӘЛЕУМЕТТІК-МӘДЕНИ АУЫСУДЫҢ НЕГІЗГІ АГЕНТТЕРІ РЕТІНДЕ БАЛАЛАРДЫҢ ӨМІРЛІК КӨЗҚАРАСТАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУҒА ӘСЕРІН ТАЛДАУ

Мұрат Аружан Талғатқызы

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті, Әлеуметтік ғылымдар факультетінің 2 курс магистранты, Астана, Қазақстан
Ғылыми жетекші – Отар Э.С., PhD

Қазіргі көпұлтты қоғамда этникалық әйелдердің рөлі әлеуметтік-мәдени ауысу аясында өте маңызды. Бұл мақала этникалық әйелдердің балалардың өмірлік ұстанымдарын қалыптастыруға әсерін талдауды ұсынады. Мәдени құндылықтарды сақтау және беру, балаларда өзін-өзі тану мен өзін-өзі бағалауды қалыптастыру және қоғамдағы мәдени әртүрлілікті ілгерілету сияқты олардың рөлінің негізгі аспектілері қарастырылады. Әртүрлі әлеуметтанулық және мәдени зерттеулерді қарастыра отырып, мақала этникалық әйелдерді мәдени әртүрлілік пен әлеуметтік келісімді сақтауға және дамытуға қосқан үлестерін тану мен қолдаудың маңыздылығына назар аударады[1]. Бұл зерттеу этникалық әйелдердің әлеуметтік-мәдени ауысудың негізгі агенттері ретіндегі рөлін және олардың әлеуметтік құндылықтар мен нормалардың қалыптасуына әсерін жақсы түсінуге және бағалауға мүмкіндік береді.

Отбасы-әлеуметтенудің негізгі институты, онда балалар алғаш рет Мәдени және этникалық нормалармен, құндылықтармен және дәстүрлермен танысады және байланыста болады. Этникалық әйелдер әлеуметтік-мәдени ауысудың негізгі агенттері ретінде балаларының өмірлік көзқарастары мен жеке басын қалыптастыру процесіне айтарлықтай әсер етеді [1].

Біріншіден, отбасылық ортадағы этникалық әйелдердің рөлі: Көбінесе үй шаруасындағы әйелдер мен қамқор аналар ретінде әрекет ететін этникалық әйелдер балаларына материалдық әл-ауқатты ғана емес, мәдени мұраны да береді. [1] Олар өз халқының салт-дәстүрлерін, әдет-ғұрыптары мен тілін ұстаушылар және сақтаушылар. Күнделікті іс-әрекеттері, қарым-қатынасы және рәсімдері арқылы олар отбасында балалардың тәрбиесі мен дамуына үлкен әсер ететін мәдени ортаны қалыптастырады.

Екіншіден, балалардың өмірлік көзқарастарының қалыптасуына әсері: Этникалық әйелдер өздерінің құндылықтарын, сенімдері мен дүниетанымдарын оларға беру арқылы балалардың өмірлік көзқарастарын қалыптастыруда шешуші рөл атқарады. Олар балалар мәдени нормалар мен қағидаларды игеретін, сондай-ақ өздерінің этникалық ерекшеліктерін дамытатын жағдай жасайды. Маңыздысы, әйелдер балаларға тікелей оқыту мен тәрбиелеу арқылы ғана емес, сонымен қатар өздерінің мысалдары мен мінез-құлқы арқылы да әсер ете алады [2].

Пьер Бурдьенің мәдени капитал теориясының бөлігі ретінде мәдени капитал адамның өмірінде алатын және әлеуметтік табысқа жету және әлеуметтік кедергілерді жеңу үшін пайдалана алатын білім, Дағдылар, білім, өнер және мәдени құндылықтардың жиынтығы ретінде анықталады.[3] Этникалық әйелдер өз қауымдастығының мәдени капиталының негізгі тасымалдаушылары ретінде маңызды рөл атқарады. Этникалық әйелдер мәдени капиталды тасымалдаушы ретінде балаларына өздерінің мәдениеті, дәстүрлері мен әдет-ғұрыптары туралы білімді ғана емес, сонымен бірге олармен байланысты құндылықтарды да жеткізеді. Олар мәдени капиталды беру арқылы олардың өмірлік көзқарастары мен мінез-құлқына әсер ету арқылы балаларының әлеуметтенуінде белсенді рөл атқарады. Этникалық әйелдердің мәдени капиталды беру мысалдары дәстүрлі рәсімдерге, мерекелерге және мәдени іс-шараларға қатысуды, балаларға ана тілдерін үйретуді, мәдени тарих пен дәстүрлер туралы әңгімелерді, қоғамдағы білім беру және мәдени бастамаларды қолдауды қамтуы мүмкін. Осылайша, этникалық әйелдер өз қауымдастығының мәдени капиталын беру мен сақтаудың негізгі агенттері болып табылады және олардың рөлі балаларының өмірлік көзқарастары мен әлеуметтік табыстарының қалыптасуына айтарлықтай әсер етеді[3].

"Әлеуметтік-мәдени ауысу агенттері" термині қоғамдағы мәдени тәжірибелерді, әдет-ғұрыптарды, нормалар мен құндылықтарды өзгертуде немесе өзгертуде белсенді рөл атқаратын адамдарды немесе адамдар тобын білдіреді. Олар әлеуметтік-мәдени процестерге әсер етеді, мәдени көзқарастар мен көзқарастардағы өзгерістерді ынталандырады және жаңа мәдени жағдайларға бейімделуге ықпал етеді [4]. Рөлдік әлеуметтену агенті теориясы отбасының балалардың әлеуметтенуіне әсерін қарастырады. Этникалық әйелдер әлеуметтенудің негізгі агенттері ретінде мәдени құндылықтар мен дәстүрлерді беру арқылы балаларының өмірлік көзқарастары мен жеке басын қалыптастыруда шешуші рөл атқарады. Олардың әсері қарым-қатынас, тәрбие, оқыту және мінез-құлықты модельдеу сияқты отбасылық өмірдің әртүрлі аспектілері арқылы жүзеге асырылады. Этникалық әйелдер балаларына олардың мәдениетінде қабылданған негізгі құндылықтарды, соның ішінде мінез-құлық нормаларын, нанымдарды, дәстүрлер мен әдет-ғұрыптарды жеткізеді. Олар балалардың алғашқы мұғалімдері және олардың әлем туралы идеяларын қалыптастыруда шешуші рөл атқарады. Олардың сөздері, әрекеттері мен мысалдары арқылы олар балаларының дүниетанымы мен әлеуметтік мінез-құлқына әсер етеді.

2021 жылы жүргізілген халық санағының қысқаша қорытындысына сәйкес Қазақстанда 70 этнос өкілдері тұрады. Айтпақшы, этникалық құрам туралы толық ақпарат санақ бойынша үшінші орында жарияланды. 2023 жылдың басында елдегі халық саны-19,7 млн адам, оның ішінде қазақтар – 13,9 млн адам немесе 70,6%.Саны бойынша екінші орында – орыстар-3

миллион адам. Одан кейін өзбектер – 643 мың, украиндар – 380 мың, ұйғырлар – 297 мың, немістер – 225 мың адам келеді. Зерттеу барысында ҚР аумағында қазақтардың – 7 млн., орыстардың – 1,6 млн., әзірбайжандардың - 72 мың, түрік әйелдерінің – 41 мың, тәжік әйелдерінің - 24 мың, Қарақалпақ әйелдерінің - 15 мың тұратыны анықталды. Осылайша, өз мәдениеті мен дәстүрлерін мақтанышпен сақтайтын және дамытуды жалғастыратын 7 миллионға жуық қазақ бар. Сонымен бірге, халықтың едәуір бөлігін орыстар құрайды-шамамен 1,6 миллион адам. Сонымен қатар, Қазақстанда Әзірбайжан сияқты басқа ұлттар тұрады, олардың саны 72 мыңға жуық әйелді құрайды. Түрік әйелдерін де атап өтуге болмайды, олардың саны шамамен 41 мың. Тәжікстан ҚР аумағында өз халқымен, атап айтқанда Тәжікстандармен ұсынылған, олардың саны 24 мыңға жетеді. Қарақалпақтар да бар-бұл халықтан 15 мыңға жуық әйел Қазақстан аумағында тұрады. Сонымен қатар, этникалық әйелдер мәдени оқиғаларға, білімге және олардың этникалық қоғамдастық өкілдерімен қарым-қатынасқа қол жеткізуін қамтамасыз ету арқылы балалардың жеке басын қалыптастыруға әсер етуі мүмкін. Бұл балаларға өздерінің этникалық тобына жату сезімін және олардың мәдениетіне енуін дамытуға көмектеседі. Осылайша, рөлдік әлеуметтену агенті теориясының бөлігі ретінде этникалық әйелдер отбасылық ортада мәдени құндылықтар мен дәстүрлерді беру арқылы балалардың өмірлік көзқарастары мен жеке басын қалыптастыруда маңызды рөл атқарады. Олардың әсері әртүрлі деңгейлерде болады және балалардың әлеуметтенуіне және жеке басының дамуына ұзақ мерзімді әсер етуі мүмкін[4].

Көші-қон және мәдени әртүрлілік процестерімен қамтылған қазіргі қоғамда этникалық әйелдердің әлеуметтік-мәдени кеңістікті қалыптастырудағы және балаларды әлеуметтендірудегі рөлі өте маңызды рөл атқарады. Бұл әйелдер мәдени мұра мен дәстүрдің тасымалдаушысы ретінде әлеуметтік-мәдени ауысу процесінің негізгі агенттері болып табылады, балалардың өмірлік көзқарастары мен құндылықтарына әсер етеді және қоғамдық сананы қалыптастырады. Демек, мәдени құндылықтарды сақтау және беру. Этникалық әйелдердің маңызды рөлдерінің бірі-өз халқының мәдени құндылықтары мен дәстүрлерін сақтау және беру. Әңгімелер, әдет-ғұрыптар, аспаздық дәстүрлер және мәдени мұраның басқа түрлері арқылы олар балаларына мәдени тәжірибе мен сәйкестіктің байлығын береді. Бұл процесс балаларда өздерінің этникалық тегі туралы хабардарлықты қалыптастырады және олардың мәдени тамырларымен байланысын нығайтады. Өзін-өзі тану мен өзін-өзі бағалауды қалыптастыру. Этникалық әйелдер балаларда өзін-өзі тану мен өзін-өзі бағалауды қалыптастыруда да маңызды рөл атқарады. Олар балаларға қоғамдағы өз орнын түсінуге және бағалауға, этникалық ерекшеліктерін қабылдауға және оны мақтанышпен көтеруге көмектеседі. Олардың үлгісі мен қолдауымен олар балалардың өзіне деген сенімділігін арттыруға және өзін-өзі оң қабылдауды қалыптастыруға ықпал етеді. Мәдени әртүрлілікті қалыптастыру. Этникалық әйелдер қоғамдағы мәдени әртүрлілікті ілгерілету процесінің белсенді қатысушылары болып табылады. Олардың мәдени іс-шараларға, білім беру және әлеуметтік бастамаларға қатысуы әртүрлі мәдениеттер мен дәстүрлерді құрметтеуге және түсінуге ықпал етеді. Олар әртүрлілікті құрметтеу негізінде өзара түсіністік пен жақындасуға ықпал ететін әртүрлі этникалық топтар арасындағы көпір[4][5].

Этникалық әйелдер отбасылық контекстегі рөлінен басқа, қоғамдық өмірге және мәдени әртүрлілікті ілгерілетуге белсенді қатысады. Олардың мәдени іс-шараларға, білім беру және әлеуметтік бастамаларға қатысуы әртүрлі мәдениеттер мен дәстүрлерді қоғамдық құрметтеу мен түсінуді нығайтуда маңызды рөл атқарады. Әр түрлі этникалық топтар арасында көпір бола отырып, этникалық әйелдер әртүрлілікті құрметтеу негізінде өзара түсіністік пен жақындасуға ықпал етеді. Олардың мәдениетаралық іс-шараларға, алмасуларға және диалогқа қатысуы толерантты және инклюзивті қоғам құруға ықпал етеді. Сонымен қатар, этникалық әйелдердің қоғамдық және саяси өмірге белсенді қатысуы этникалық азшылықтардың дауысының күшеюіне және олардың қоғамдық қызметтің әртүрлі салаларында өкілдігінің артуына әкелуі мүмкін. Бұл әртүрлі этникалық топтардың қоғамдық саясатты қалыптастыруға және шешім қабылдауға тең қатысуына ықпал етеді, бұл көпұлтты қоғамдарда үйлесімділік пен тұрақтылықты сақтаудың маңызды факторы болып табылады.

Осылайша, этникалық әйелдердің қоғамдағы мәдени әртүрлілікті ілгерілетудегі рөлі баға жетпес.

Олардың қоғамдық өмірдің әртүрлі деңгейлеріне белсенді қатысуы айырмашылықтарды құрметтеуге және түсінуге негізделген ашық, толерантты және инклюзивті қоғамның қалыптасуына ықпал етеді [5].

Сонымен қатар, әлеуметтік-мәдени ауысу процесінде туындайтын проблемалар бар және оның балалардың өмірлік көзқарастарын қалыптастыруға әсері әртүрлі болуы мүмкін және белгілі бір әлеуметтік-мәдени ортаға, этникалық тегіне, отбасының білім беру және әлеуметтік мәртебесіне байланысты. Төменде кейбір ықтимал мәселелер келтірілген:

- Құндылықтар қақтығысы: этникалық әйелдер таратқан құндылықтар, дәстүрлер мен әдет-ғұрыптар қоғамда немесе қазіргі мәдениетте үстемдік ететін құндылықтар мен стандарттарға қайшы келген жағдайда, балалар өз көзқарастарында ішкі жанжал мен белгісіздікті сезінуі мүмкін.

- Сәйкестік және өзін-өзі анықтау: балалар этникалық қауымдастық белгілеген сәйкестік әсер еткен жағдайда өздерінің жеке басын қалыптастыру мәселесіне тап болуы мүмкін. Бұл ішкі жанжалға және қоғамда өз орнын табуға әкелуі мүмкін [6].

- Стереотиптер мен біржақтылық: кейбір жағдайларда әлеуметтік-мәдени ауысу басқа этникалық топтарға қатысты стереотиптер мен біржақтылықтың күшеюімен бірге жүруі мүмкін. Бұл этносаралық өзара іс-қимылды шектеп, балаларда жағымсыз көзқарастардың қалыптасуына әкелуі мүмкін.

- Жаңа жағдайларға бейімделу: егер отбасы басқа елге немесе аймаққа қоныс аударса, балалар жаңа мәдени жағдайлар мен өмір салтына бейімделуде қиындықтарға тап болуы мүмкін. Бұл олардың психологиялық әл-ауқатына және өмірлік көзқарастарының қалыптасуына әсер етуі мүмкін [7].

- Отбасылық ортадағы қақтығыстар: кейбір отбасылар мәдени және этникалық қатынастардағы айырмашылықтарға байланысты отбасы ішіндегі қақтығыстарға тап болуы мүмкін. Бұл отбасында шиеленісті жағдай туғызуы және балалардың психологиялық әл-ауқатына теріс әсер етуі мүмкін [7].

Бұл мәселелер этникалық әйелдердің балалардың өмірлік көзқарастарын қалыптастыруға әсерін зерттеуде әлеуметтік-мәдени контекстті түсіну мен ескерудің маңыздылығын көрсетеді. Этникалық отбасыларды олардың әлеуметтік-мәдени ауысуында қолдау мен сүйемелдеудің қолайлы стратегияларын әзірлеу бұл мәселелерді жеңілдетуге және балалардың оң дамуын қамтамасыз етуге көмектеседі.

Жоғарыда айтылғандарды қорытындылай келе, этникалық әйелдер әлеуметтік-мәдени ауысудың негізгі агенттері болып табылады және балалардың өмірлік көзқарастарын қалыптастыруға айтарлықтай әсер етеді.

Олардың рөлі мәдени мұраны сақтауда, жаңа жағдайларға бейімделуде және этносаралық өзара түсіністікті дамытуда баға жетпес. Алайда, көпұлтты қоғамдағы балалардың оң дамуын қамтамасыз ету үшін олардың әсерінің жағымды және жағымсыз жақтарын ескеру қажет. Осы саладағы қосымша зерттеулер этникалық әйелдердің әсер ету механизмдерін жақсы түсінуге және көпұлтты отбасыларды қолдаудың тиімді стратегияларын жасауға көмектеседі. Олардың әлеуметтену процесіне және мәдени трансмиссияға әсері этникалық сәйкестік пен мәдени дәстүрлерді сақтаудың негізгі факторы болып табылады.

Осы саладағы қосымша зерттеулер олардың әсер ету механизмдерін жақсы түсінуге және отбасылық және мәдени дамуды қолдаудың тиімді стратегияларын жасауға көмектеседі.

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Бутаева, М. А. Роль женщины в современном обществе / М. А. Бутаева // Вестник Института истории, археологии и этнографии. – 2021. – № 1(25). – С. 72-76
2. Мухитденова А.Т. Основы формирования модели межэтнического согласия в Республике Казахстан. [Электронный ресурс]. – URL: <https://pps.kaznu.kz/ru/Main/FileShow2/14936/108/3/1887/0/>

3. Бурдые П. Формы капитала // Экономическая социология. 2002. Т. 3. № 5. С. 60-68.
4. Статья «Число прибывших в Казахстан на ПМЖ превысило число уезжающих из страны впервые за 12 лет». [Электронный ресурс]. – URL: <https://informburo.kz/novosti/cislo-pribyvsix-v-kazakhstan-na-pmz-prevysilo-cislo-uezzayushhix-iz-strany-vpervye-za-12-let>
5. Статья «Роль и значение отношений с матерью для становления и развития личности ребенка (к постановке проблемы)». [Электронный ресурс]. – URL: <https://www.b17.ru/article/19501/>
6. Bourdieu P. Outline of a Theory of Practice. Cambridge: Cambridge University Press, 1977. 248 p.
7. Ногойбаева А., Шайхутдинов Т., Казакбаев У., Зубенко А. Гражданская идентичность молодежи и межэтнические отношения / Общественное объединение «Гражданский союз». – Бишкек, 2017. – 24 с.

ӘОЖ 316.42

ҚАЗАҚ ТІЛІН ЦИФРЛЫҚ ПЛАТФОРМАЛАРҒА ИНТЕГРАЦИЯЛАУДЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК МӘСЕЛЕЛЕРІ

Нұртай Гүлсайран
g.makhasheva@gmail.com

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің магистранты, Астана
Ғылыми жетекші – Смағамбет Б.Ж., ә.ғ.к., доцент

Заманауи цифрлық технологиялар адамдардың күнделікті өмірінде маңызды орын алады. Ғаламтордың, мобилді қосымшалардың және әлеуметтік желілердің қарқынды дамуы өзара коммуникацияның, білім мен жұмыстың цифрлануына алып келді. Цифрландыру процесі қызмет көрсету, бизнес, медицина, білім беру салаларының онлайн форматқа көшуіне ықпал етті. Осыған сәйкес көптеген елдерде ұлттық тілдің цифрлық қосымшаларға интеграциялануы маңызды мәселелердің біріне айналды.

Елімізде қазақ тілі мемлекеттік тіл болғанымен, технологиялар орыс және ағылшын тілдерінде белсенді кеңінен қолданылады. Осыған орай, мемлекет басшысы жаһандық цифрлық платформаларды қазақ тіліне аудару қажет екенін мәлімдеді. Бұл ретте, қазақ тілін қолдану аясын кеңейтуге бағытталған практикалық жұмыстарға ерекше назар аударылады. Әсіресе білім беру, технология және медиа салаларында ұлттық тілдегі контент пен цифрлық өнімдердің үлесін ұлғайту қажет. Тілдерді үйренуге көмектесу үшін отандық ақпараттық жүйелерді жаңарту және шетелдік цифрлық платформаларды біртіндеп қазақ тіліне аудару - басты міндеттердің бірі [1].

Қазақ тілін цифрлық платформаларға интеграциялаудағы қиындықтардың бірі – қазақ тіліндегі контенттің тапшылығы. Ал технологияның күн санап дамуы тіліміздегі ақпаратты цифрлық форматта ұсынуды талап етеді. Қазақ тілінде сапасыз жасалған сайттар, қосымшалар мен қызметтер қазақ тілді тұтынушылар үшін қиындық тудырады және олардың кейбір ақпаратқа қол жеткізе алмауына әкеледі.

Мемлекеттік тілді меңгерген адам саны көбейгенімен, қазақ тіліндегі контенттің жетіспеуі немесе сапасының төмендігі өзекті мәселе болып отыр. Респонденттердің жауаптары мемлекеттік тілде білім беру мазмұнын ұсынатын қызметтердің басым бөлігінің сапасы орташа және орташадан төмен деп қорытынды жасауға мүмкіндік береді [2].

Қазақ тіліндегі оқырмандардың өздеріне қажетті ақпаратты таба алмауы олардың өзге тілдерге өтіп кету ықтималын арттырады. Біраз уақыттан кейін қазақ тіліндегі дүниені іздеушілер қатары сирей бастауы мүмкін. Себебі, ағылшын тіліндегі мазмұнды тұтынуға мүмкіндік мол. Осы тұрғыда қолданыс аясы тар тілдердің бәсекеге қабілетті болуы өте қиын. Ол көп күш пен уақытты, қаржыны талап етеді. Дегенмен бұл технологиялар – осындай үлкен